

Streszczenie rozprawy doktorskiej Mgr Andrzeja Waszczuka /j.polski/ pt. „Ograniczenie prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne”.

Rozprawa doktorska przedstawia zagadnienie ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne z perspektywy prawa gospodarczego publicznego. Praca składa się ze wstępu, pięciu rozdziałów oraz zakończenia.

W pierwszym rozdziale wyjaśniono pojęcie „*konflikt interesów*” oraz omówiono warunki ograniczania wolności działalności gospodarczej. Zdaniem autora pracy warunkiem tego ograniczenia jest troska o rzetelne i sprawne działanie instytucji publicznych, zasada zaufania obywateli do państwa oraz troska o dobro wspólne. Ponadto wskazano granice przedmiotowego ograniczenia wolności działalności gospodarczej w postaci jego racjonalności, proporcjonalności oraz zgodności z innymi wartościami konstytucyjnymi, w tym zasadą równości, zasadą własności prywatnej, prawem do prywatności czy też prawem równego dostępu do służby publicznej.

Następnie zbadano czy ograniczeniem wolności działalności gospodarczej jest objęta osoba pełniąca funkcję publiczną, tzn. osoba, która rzeczywiście wykonuje władzę publiczną lub ponosi odpowiedzialność za powierzone mienie publiczne. Dla realizacji powyższego celu został przeprowadzony przegląd rozwiązań prawnych w obcych systemach prawa, omówiono definicję „*osoby pełniącej funkcję publiczną*”, stworzono katalog funkcji publicznych objętych ograniczeniem prowadzenia działalności gospodarczej, a dodatkowo omówiono pozycję „*rzecznika ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej*”, który jest jednocześnie uprawniony i zobowiązany do kontroli przestrzegania ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne.

W dalszym ciągu przeprowadzono analizę czy zakres przedmiotowy ograniczenia wolności działalności gospodarczej z jednej strony zapewnia bezstronność i niezależność podczas pełnienia funkcji publicznej, a z drugiej strony nie przekracza dopuszczalnego stopnia wkroczenia w sferę praw i obowiązków osoby pełniącej funkcję publiczną. Cel ten został zrealizowany dzięki przedstawieniu zakresu przedmiotowego ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, dopuszczalności prowadzenia działalności gospodarczej oraz obowiązywania ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej po uprzednim przeglądzie rozwiązań prawnych w obcych systemach prawa.

Z kolei w piątym rozdziale zostały przedstawione skutki naruszenia zakazu prowadzenia działalności gospodarczej. Skutkiem naruszenia tego zakazu w prawie administracyjnym może być odpowiedzialność konstytucyjna, odpowiedzialność polityczna,

odpowiedzialność dyscyplinarna oraz wygaśnięcie mandatu. Skutkiem naruszenia zakazu prowadzenia działalności gospodarczej w prawie cywilnym jest m.in. nieważność czynności prawnej, na podstawie której dochodzi do naruszenia ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, odpowiedzialność odszkodowawcza osoby naruszającej to ograniczenie z tytułu czynu niedozwolonego oraz rozwiązanie stosunku pracy w oparciu o przepisy prawa pracy. Na gruncie prawa karnego naruszenie tego zakazu może być czynem zabronionym, więc zostały omówione zasady odpowiedzialności karnej oraz typy czynów zabronionych.

Krytyczna analiza ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne pozwoliła sformułować wnioski *de lege lata*, zawierające zarzuty wobec tego ograniczenia oraz wyznaczyć kierunki zmian legislacyjnych, które stanowią kompromis między sferą praw i wolności jednostki a potrzebą ochrony ważnego interesu publicznego, w formie postulatów *de lege ferenda*.